

ESD Tanıtım Oturumları

Sunum Adı: ESD Tanıtım 1

Saat: 10:50

Sınıf: Katılımcıların seçimine göre belirlenecek.

Sunanlar: Deneyimli öğretmenler

Özet:

Eğitimde Sistem Düşüncesi araçlarının tanıtıldığı bir oturum.

Kısa bir girişten sonra katılımcılar, gerçek bir öykü üzerinden zaman boyunca davranış grafiği, stok akış diyagramı ve çıkarım merdiveni araçları ile örnek uygulamalar yapacaklar.

Sunumlar ESD deneyimi olan öğretmenler tarafından paralel oturumlarda gerçekleşecek.

Geçen yıl yapılan tanıtımın büyük oranda aynısı. Bu nedenle tanıtıma yeniden katılmak istemeyen katılımcıların Öğretmenler için ESD Tanıtım 2 adlı sunuma katılmaları önerilir.

Sunum Adı: ESD Tanıtım 2

Saat: 10:50

Sınıf: Katılımcıların seçimine göre belirlenecek.

Sunanlar: Deneyimli öğretmenler

Özet:

Önceki yıllarda yapılan ESD Tanıtım 1 oturumunu izlemiş olan katılımcılar için hazırlanan bir oturum.

Önceki yıl yapılan uygulamanın kısaca hatırlatılmasından sonra oyun ve bilgisayar simülasyonu ile sistem düşüncesi kavramları tanıtılacak.

Sunumlar ESD deneyimi olan öğretmenler tarafından paralel oturumlarda gerçekleşecek.

Geçen yıl yapılan tanıtımı izlememiş olan katılımcıların Öğretmenler için Tanıtım 1 adlı sunuma katılmaları önerilir.

Deneyim Paylaşım Oturumları

Sunum Adı: ESD ile Ailemle Atıkları Ayrıştırıyorum, Ayrıştırırken Öğreniyorum

Saat: 11:40

Sınıf: 01

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Özgül NAYIŞ

MEV Koleji Özel Güzelbahçe

Okul öncesi

İlkokulu

Kapsam: Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler, Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Farklı Bakış Açıları

Özet:

Bu konuyu seçmemdeki amaç çocukların okulda öğrendiği ESD araçlarını ne kadar günlük yaşamlarına aktarabiliyor. Ailesine ESD'yi nasıl aktarıyor, bunu yaparken nelere dikkat ediyor, nasıl ifade ediyor.

Sunum Adı: Ver Elini

Saat: 11:40

Sınıf: 02

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Özlem ALAÇAM

Özel İde Okulları

Okul öncesi

Kapsam: Hayat Bilgisi, Türkçe

Araçlar:

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Farklı Bakış Açıları, Zihinsel Modeller,

Kaldıraç

Özet:

Sunum Adı: Öfkeli Örümcek Rıza

Saat: 11:40

Sınıf: 03

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Ümmügülsüm YARDIM, M.

TED Rönesans Koleji

Okul öncesi

Özlem ANGI

Kapsam: Hayat Bilgisi, Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Arketip, Çıkarım Merdiveni,

Buzdağı Görseli

Alışkanlıklar: Zaman Boyunca Değişim

Özet:

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

Sunumda Eğitimde Sistem Düşüncesi araçları kullanarak hikaye inceleme çalışması yapılacaktır. Biz duygularımız konusunu ele almak istedik ve hikayemizi de Tülin Kozikoğlu'nun "Öfkeli Örümcek Rıza" olarak seçtik. Okul öncesi büyük grup öğrencileri (56-68 ay) ile kulüp etkinliği olarak planlandı. Bu bizim ilk ESD çalışmamız oldu. Pilot bir uygulama yaptık. Uygulamamız Mayıs ayına kadar devam edecektir.

Sunum Adı: Baş Aşağı Fareler ve Sırtımdaki Okyanus

Saat: 11:40

Sınıf: 04

Sunanlar:

Nejla ÖZEL Nefize İŞERİ

Kurum:

İstek İzmir Okulları

Kademe:

İlkokul

Kapsam: Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Zaman Boyunca Değişim

Özet:

Uygulama için Baş Aşağı Fareler metnini seçme nedenim öğrenci seviyesine olan uygunluğu ve eğlenceli bir metin olmasıydı.

Uygulama ilkokul 4. Sınıf öğrencileriyle gerçekleştirdim. Onlarla beraber sistem düşüncesi çalışmak istediğimi bu nedenle onların da bu konuda bana destek olup olmayacaklarını belirttikten sonra metni çeşitli stratejilere uygun okuyup anlamaları için yönergeler verdim. Hatta metnin iyice anlaşılması için sınıfta dramatize edilmesini sağladım. Bu süreç oldukça eğlenceliydi.

Daha sonra ESD araçlarının ne olduğu hakkında kısa bilgiler verdim. Öğrenciler gruplara ayrıldılar. Önce ZAMANDA DEĞİŞİM üzerinde çalıştık. Hikayemizde zamanda değişen neler var? Bunu belirledik. Gruplar değişimi gösteren grafiklerini yaptılar. Her grup süreç sonunda sınıfa paylaşımında bulundu. Oluşan grafiklerin ortak yanları ve farklılıkları hakkında fikir alışverişinde bulundular.

Sonra STOK AKIŞ DİYAGRAMI hakkında bilgilendirme yaptıktan sonra gruplar bunun üzerine çalıştılar. Hikayede Labon'un kaygısını artıran azaltan nedenleri belirlediler. Sınıfa sunarak her bir grup stok akışı hakkında görüş belirtti.

En son ÇIKARIM MERDİVENİ uygulaması ile öğrencilerin bütünü görme ve hikayedeki odak noktasını keşfetmeleri sağlandı.

Sunum Adı: Madde Neden Bu Halde?

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

Saat: 11:40

Sunanlar:

Elif KANAT

Kapsam: Fen Bilimleri

Araçlar: Stok-Akış Diyagramı

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Karşılıklı Bağımlılıklar, Birikmeler, Bağlantılar

Özet:

Sınıf: 05

Kurum:

Özel Çakabey Okulları

Kademe:

İlkokul

Sunum Adı: Düşünceye Yolculuk

Saat: 11:40

Sunanlar:

Gönül GÜRLER, Semiha

ALINGAN, Nazire OKTAR,

Sinem ÖNGÖR, Filiz SALTIK,

Filiz SEZGİN, Meltem

KARATAŞ, Derya

AYRANCIOĞLU

Kapsam: Coğrafya, Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Nedensel Döngü Diyagramı, Çıkarım Merdiveni, Buzdağı Görseli

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Sistemin Yapısı, Farklı Bakış Açıları, Varsayımlar, Kapsamlı Düşünme, Zihinsel Modeller, Bağlantılar

Özet:

Bu projede amaç, çocuklarda var olan merak etme ve soru sorma dürtülerini ortaya çıkarıp; özgün düşüncelerini sağlamak; sorgulama yapmanın, bilgiyi araştırmanın, gözlem yapmanın ve bunun sonucunda bir şey yaratmanın ve üretmenin ortaya çıkaracağı farkındalığı anlamalarını, hayal güçlerini zenginleştirmelerini sağlamaktır.

15 kişilik gruplarla 10 - 12 yaş aralığı hedeflendi.

Uygulama sırasında öğrenci merkezli, eleştirel düşünceye açık bir öğrenme ortamında soru-cevap tekniği ile öyküleri dramatize etme kullanılarak Sistem Düşüncesi Derneği'nden de destek alınarak konular işlenmiştir.

Öğrenciler aktif olarak rol aldılar. Öğrencilerin büyük resmi görerek çözüm yolları bulmalarına destek olundu. Sistem düşünürü olarak sistemdeki ve sistemler arasındaki ilişkiler ağını anlamaları, çok yönlü düşünceleri, problem çözmeye odaklanmaları, eleştirel düşünen ve çevresindekilerle iletişim ve işbirliği içinde olmaları sağlandı.

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

Bu uygulama sonucunda çocukların özgün düşünceyi savunmaları, empati kurma akıl yürütme ve hayal kurma becerileri gelişmiştir.

Kaynakça:

- 1-Kurtul GÜLENÇ, Ben Kimim, Mandolin Yay.,2013
- 2-Nuran DİREK, Filozof Çocuk, Pan Yay. ,İstanbul,2013
- 3-Zehra İPŞİROĞLU, Gelin Çocuklar Birlikte Düşünelim, Tudem Yay. , 2013
- 4-Melike Belkıs AYDIN, Türkan SAYLAN Bizim Antiprenseler Serisi, NotaBene Yay. ,3. Baskı, İstanbul, 2017
- 5-Yrd. Doç. Dr. Türkan BAŞYİĞİT, Çocuk-Büyük Atatürk, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nin Armağanıdır.
- 6-Uğur Yeğın Koleksiyonu, Büyük Dahi Gazi Mustafa Kemal, Folkart Gallery, İzmir, 2018
- 7-Azra ERHAT, Mitoloji Sözlüğü, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2015

Öğretmenlerimizin ezbere dayalı olmayan ve toplumsal sorunlara duyarlı, bilimsel gözlemler yapan, araştıran, sorgulayan, sistem düşünürü çocuklar yetiştirmek isteyen kişiler olmalarını tavsiye ediyoruz.

Sunum Adı: Toprak ve Geri Dönüşüm

Saat: 11:40

Sınıf: 07

Sunanlar:

Burcu ÇAY, Evrim YALÇIN

Kurum:

Işıkkent Eğitim Kampüsü

Kademe:

İlkokul

Kapsam: Fen Bilimleri

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı

Alışkanlıklar: Zaman Boyunca Değişim, Sistemin Yapısı, Birikmeler, Gecikmeler

Özet:

5 Aralık "Dünya Toprak Günü" kapsamında 4. sınıf öğrencileri için hazırlanmış bir etkinliktir. Etkinlik okulumuzda uygulanan PYP öğretim stratejilerini de ilişkilendirerek öğrencilere farklı bakış açıları sunmak üzere düzenlenmiştir. Yola çıkış noktası toprağın geri kazanılması olup yaşantımızda yer alan toprağın oluşum safhalarını da içine alarak öğrencilerin bu durumu **deneyimlemesine** de imkan vermektedir.

Toprak-bitki ilişkisini gösteren bir stok-akış diyagramına "insan kullanımı" akışının eklenmesi ile "Toprak" ve bunun sonucu olarak "Bitki" stoğunda gerçekleşebilecek olumsuz durumu anlatıyor ve çözüm olarak **"geri dönüşüm"** akışını öneriyor.

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

Sunum Adı: Değirmenler Vadisi

Saat: 11:40

Sınıf: 08

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Pelin BALKANAL, Beyza

İzmir Özel Türk Koleji

İlkokul

UZUNNALLI

Kapsam: Hayat Bilgisi, Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Nedensel Döngü Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Zaman Boyunca Değişim

Özet:

Sunum Adı: Adalet Kupası

Saat: 11:40

Sınıf: 09

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Senem SAKMAR

Büyük Kolej

İlkokul

Kapsam: Hayat Bilgisi, Hukuk ve Adalet, Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Çıkarım Merdiveni, Buzdağı Görseli

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Kapsamlı Düşünme, Zihinsel Modeller, Bağlantılar

Özet:

2.sınıf Değerler Eğitiminde "Açgözlülük ve Kanaat Etmek" konusunu ele aldık.

Öğrencilerimizin bakış açısını zenginleştirmek, farklılıklara saygı duymalarını sağlamak, duygu ve düşüncelerini farklı araçlarla da ifade edebileceklerini göstermek, dinleme, okuma, konuşma, düşünme, yaratıcılık becerilerini geliştirmek amacıyla "Adalet Kupası" etkinliğini planlamaya ve bu etkinlikte sistem düşüncesi araçlarını kullanmaya karar verdik.

Öyle bir bardak düşünün ki; altı delik olduğu halde içine döktüğünüz sıvıyı bardaktan boşaltmıyor, ama bardak tam dolunca da içinde hiçbir şey kalmıyor.

Derse başlarken öğrencilerime ilk olarak bu kupayı gösterdim ve sıra ile incelemelerini sağladım. Bu kupanın ne olabileceği hakkında fikir yürüttüler. Her öğrenci kupa ile ilgili ilk düşünceleri için çıkarım merdiveni hazırladı.

Öğrencilere "Altın Şeftali(Tai Halk Masalı)" hikayesi dağıtıldı ve birlikte okundu. Hikaye ile ilgili çıkarım merdiveni ve zamana göre davranış grafiği çizildi. Yatay eksene hikayedeki olaylar, dikey eksene ise ailenin mal, para miktarı (az, orta, çok, çok fazla) yazıldı. Stok akış diyagramımızda ailenin mal, para miktarını arttıran ve azaltan nedenler belirlendi.

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

Grup çalışması yaparak sınıfa getirdiğim boş bir kap ve su ile bu kupayı doldurmaya ve gözlemlemeye karar verdik. Zaman boyunca davranış grafiğini yaptık. Yatay eksene gruptaki öğrencilerin isimleri, dikey eksene ise kupanın doluluk oranı yazıldı (boş, biraz dolu, dolu, çok dolu.) Her öğrenci kendisine verilen bardak ile kupaya su doldurdu ve grafiğe işledi. Grafikler doldurulduktan sonra öğrencilerin kupa ile ilgili sorgulama yapmalarını sağlayacak sorular yönlendirildi.

- Bardak delik olmasına rağmen neden su akıtmadı?
- Neden belli seviyeye geldikten sonra su boşaldı?
- Sizce böyle bir bardağın yapılış amacı ne olabilir?
- Bu kupa bize bir şeyler mi anlatmak istiyor?

Kupa ile yapılan grafik ile "Altın Şeftali" hikayesinin grafiği yan yana koyuldu. Aralarında nasıl bir benzerlik var? Hikaye ile kupa arasında nasıl bir ilişki kurabiliriz? Soruları ile öğrencilerin fikirleri alındı. (Açgözlü olmamak, kanaat etmek, yetinmek, ölçülü olmak, bencil olmamak, fazlasını istememek, sınırı aşmamak...) Öğrencilere kupa tekrar gösterilerek, bu kupanın Yunan filozof Sisamlı Pisagor'un bir buluşu olduğu ve Pisagor'un Adalet Kupası olarak adlandırıldığı belirtildi. (Pisagor'un fotoğrafı gösterildi ve çok eski yıllarda yaşadığı, ünlü bir matematik bilgini olduğu ifade edildi.)

Tahtaya açgözlülük stok akış diyagramı çizildi. Öğrencilere post-itler verildi. Kendi yaşantılarından, deneyimlerinden, gözlemlerinden açgözlülüğün arttığı ve azaldığı örnekler yazmaları istendi. Yazılanlar paylaşıldı ve öğrencilerin açgözlülük ile ilgili farkındalık kazanmaları sağlandı.

"Adalet Kupası" ile ilgili bireysel çıkarım merdiveni yapmaları ve ilk yaptıkları çıkarım merdiveni ile karşılaştırmaları istendi ve öz değerlendirme aracı olarak kullanıldı.

Sunum Adı: Efes'te Yaşayanlara Ne Oldu?

Saat: 11:40

Sınıf: 10

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Sude KIROĞLU

Çağdaş Yaşamı Destekleme
Derneği

Ortaokul

Kapsam: Coğrafya, Matematik, Tarih

Araçlar: Stok-Akış Diyagramı, Nedensel Döngü Diyagramı, Arketip, Buzdağı Görseli

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Karşılıklı Bağımlılıklar

Özet:

Doğu ile batı arasında bir kapı vazifesi gören Efes aynı zamanda önemli bir liman kentidir. Bu çalışma yaşadığımız coğrafyada yakın çevremizi tanımak ESD araçları ile somut bir biçimde daha kalıcı bir öğrenme gerçekleştirmek ve çevresel determinizmin insanların üzerinde

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

oluşturduğu etkiyi daha iyi anlayabilmek için oluşturulmuştur. Efes'te yaşayanlara ne oldu başlığı ile dikkat çekilerek şehrin tarihçesinden bahsedilmiş ve bazı önemli olaylar vurgulanmıştır.

Sunum Adı: Sınıftan Yükselen Sesler

Saat: 11:40

Sınıf: 11

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Selcen KIRITOĞLU ÖZDİL,

Özel İzmir Tevfik Fikret

Ortaokul

Ebru OZMAN, Hakan

Ortaokulu

TOKDEMİR

Kapsam: Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Zaman Boyunca Değişim, Karşılıklı Bağımlılıklar, Farklı Bakış Açıları, Zihinsel Modeller, Birikmeler

Özet:

Zümre olarak ESD Uygulayıcı Eğitimi alındıktan sonra o güne kadar yapılan çalışmaların ESD yöntemleriyle zenginleştirilmesi amacıyla 5.sınıf seviyesindeki öğrencilerimizin yıllardır severek okudukları Rob Buyea'nın Sınıftan Yükselen Sesler kitabında bu yöntemlerden yararlanılmasına karar verildi.

Okulumuzun Ar-Ge Birimi Program Geliştirme ve Ölçme-Değerlendirme uzmanıyla birlikte çalışmalara başlandı. Öğrenciler kitapla buluşmadan önce Zikzak'tan Yusuf Çağlayan'ın Hayal Bilgisi Atölyelerine katıldılar. Atölye bitiminde öğrencilere kitaplarla birlikte kitaptan bir karakter verilerek kendilerine 3 haftalık okuma süresince karakterleriyle ilgili soruları yanıtlayacakları çalışma kâğıtları dağıtıldı. 3 haftanın sonunda okuma süreci tamamlanınca öğrencilerle sınıf içi kitap değerlendirmesi ve ESD araçlarının tanıtılmasına yönelik bir sunum yapıldı. Sınıfta aynı karakterlerin verildiği öğrenciler bir araya getirilerek çalışmalarını paylaşmaları ve sonrasında çalışma kâğıdında boş bırakılan bölüme kendilerine verilen karakterlerin zaman boyunca davranış grafiğini oluşturmaları istendi. Oluşturulan grafikler sınıfta paylaşıldı. Hemen ardından öğrencilere boş çıkarım merdiveninin yer aldığı çalışma kâğıdı dağıtılarak öğrencilerden kitaba ilişkin kendi çıkarım merdivenlerini oluşturmaları istendi. Son olarak boş stok akış diyagramının yer aldığı çalışma kâğıdı dağıtılarak öğrencilerin derse katılım isteği ve okul motivasyonuna yönelik Bay Terupt'ın davranışlarını da düşünerek stok akış diyagramını sınıfça oluşturmaları istendi. Bütün bu süreçlerde öğrencilerin çalışmaları sınıfta gezilerek değerlendirildi. Sürecin sonunda öğrencilere süreci ve kendilerini değerlendirdikleri bir form dağıtılarak bu sürecin kendilerine neler kattığını, hangi aracı daha çok benimsediklerini vb.yi paylaşmaları sağlandı.

ESD araçlarıyla bir kitabın incelenmesine yönelik ortaokul seviyesinde çok fazla örnek olmamasından dolayı uygulamamızın bu alana farklı bir bakış açısı katabileceği

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

düşünölmektedir. Kendimizi geliştirmek adına bütöün göröşlere de açık olduğumuzu belirtmek isteriz.

Sunum Adı: Sistem Döşüncesi ile Yüröyöen Kentler Edebiyat Çemberi

Saat: 11:40

Sınıf: 12

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Reyhan ÖZMEN, Merve
KAMUK

İzmir Özel Türk Koleji

Lise

Kapsam: Türk Dili ve Edebiyatı

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Nedensel Döngü Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Farklı Bakış Açıları, Kapsamlı Döşünme

Özet:

Sistem döşüncesiyle işlenen edebiyat derslerimizde de öğrencilerimizin;

1. Var olan bir metni sistem araçlarıyla inceleme
2. Sistem araçlarını kullanarak bir metin oluşturma

çalışmalarında kullanılan açık uçlu sorularla çıkarım yapabilme ve farklı döşünebilme becerilerini geliştirmek bizlerin en önemli amacı oldu.

Sistem döşüncesi araçlarıyla çalışan öğrenciler, uluslararası sınavlarda da sorulan görsel okuma, grafik okuma ya da grafik oluşturma gibi becerilerin edebiyat derslerinde de olabileceğini, fen ve matematik okuryazarlığının bu şekilde daha kolay artırabileceğini gözlemlemiş oldu.

Roman incelemelerinde öğrencilerimizin zaman zaman zorlandığını görüyorduk. Bu çalışmayla incelemenin hem ayrıntılı hem de farklı açılardan yapılması sağlanmış oldu.

Öğrencilerimiz bu şekilde bir metin incelemesi yaptıktan sonra karşlarına çıkan diğer metinlerde de aynı uygulamayı yapmayı bireysel olarak denedi. Bu deneyimlerinin sonucunda, metin çözümlemede bu yöntemin çok işlerine yaradıklarını belirttiler. Ayrıca metin oluşturmada da öykünün çatısını bu şekilde kurduklarında bütönden kopmadıklarını belirttiler.

Romandaki kişi tahlillerinde stok akışının özellikle işlerine çok yaradığını belirten öğrenciler, çıkarım merdiveniyle romana farklı kişilerden bakabilme şansı yakalamış oldu.

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

Sunum Adı: Sessiz Kitaplar ile ESD

Saat: 14:10

Sınıf: 01

Sunanlar:

Melis YÜCEL ÖZBEK

Kurum:

MEV Koleji Özel Güzelbahçe
İlköğretim Okulu

Kademe:

Okul öncesi

Kapsam: Görsel Sanatlar, Hayat Bilgisi, Müzik, Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Zihinsel Modeller

Özet:

Yapılan çalışma okul öncesi 4 yaş sınıfında uygulandı. Öğrencilerle çevre kirliliğinin artmasıyla birlikte neler olabileceği konusu konuşuldu. Konu hakkında bilinçlendirmek ve farkındalık yaratmak amacıyla etkinlikler 2 adet sessiz kitap üzerinden 1 ay boyunca yürütüldü. Eğitimde Sistem Düşüncesi araçları kullanılarak öyküler incelendi.

Sunum Adı: Tostoraman

Saat: 14:10

Sınıf: 02

Sunanlar:

H. Tuğçe SAYGILI

Kurum:

İstek Kuşadası Okulları

Kademe:

Okul öncesi

Kapsam: Oyun ve Fiziki Etkinlikler, Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Sistemin Yapısı, Farklı Bakış Açıları, Varsayımlar, Kapsamlı Düşünme, Zihinsel Modeller

Özet:

Bu çalışma okul öncesi eğitimi alan 5 yaş grubuna uygulanmak amacıyla hazırlanmıştır. Çalışma ile öğrencilere olayları bütünsel yönü ile görme, sıralama, gruplama, analiz etme, soyut düşünme becerileri, yaratıcı düşünme, metabilşsel düşünme, grafik oluşturma ve grafik yorumlama gibi beceriler kazandırılmak amaçlanmıştır.

Eğitimde sistem yaklaşımı ve sistemsel araçlar kullanılarak hikaye etkinliği gerçekleştirilmiştir. Tüm sınıf öğrencilerin katılımı ile hikaye okunarak bütünsel yönden incelenerek zaman boyunca davranış grafiği, stok akış diyagramı, çıkarım merdiveni oluşturulmuştur. Oluşturulan grafikler yorumlarak bütünü görme şansı elde edilmiştir.

Uygulamada okul öncesi 5 yaş grubu öğrencilerine okul öncesi kazanım ve göstergeleri kapsamında bilişsel alan kazanım 20 "grafik oluşturur" maddesi kazandırılmak amaçlanmıştır. Okul öncesi kazanımları ile hazırlanan etkinlik planlarımıza eklediğimiz Eğitimde Sistem Yaklaşımı etkinliklerinin zaman içinde öğrencilerde farklı yönleri görme becerisi, yorumlama alışkanlıklarının geliştirdiğini gözlemledik.

Sunum Adı: Farklı Ama Aynı

Saat: 14:10

Sınıf: 03

Sunanlar:

E. Tuba ÖZBEK

Kurum:

Öğrenci (ODTÜ – Okul Öncesi
Öğretmenliği 4. Sınıf)

Kademe:

Kapsam: İnsan Hakları, Sosyal Bilgiler, Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği

Alışkanlıklar: Zaman Boyunca Değişim, Farklı Bakış Açıları

Özet:

3 Aralık Dünya Özel Gereksinimli Bireyler günü için staj yapmış olduğum Ankara Çankaya Merkez Anaokulu'nda 48-60 aylık 23 öğrencinin olduğu bir sınıfta uygulama yaptım. Özel gereksinimli bireyler odağı ile başlayıp farklılıklarımız üzerine odaklandığımız bir öğrenme süreci geçirdik.

Matematik ve Türkçe bütünleşik bir aktivite yürüttük. Aktiviteyi uygularken Feridun Önal'ın Farklı Ama Aynı kitabını okuduk, inceledik ve üzerine konuştuk. Kitabı okuma sürecinde de Zaman Boyunca Davranış Grafiği oluşturduk. Eğitimde Sistem Düşüncesini haftada 1 gün geçirdiğim bir sınıfta hem ben hem de çocuklar deneyimsizken gerçekleştirdik. Süreç boyunca hepimiz öğrendik.

Aktiviteyi uygulamadan önce ve uyguladıktan sonra seçmeli ders olarak aldığım "Sürdürülebilir Kalkınma için Okul Öncesi Eğitimi" dersi hocam Dr. Şebnem Feriver Gezer ile iletişim halindeydim.

Uygulama Proje Yaklaşımı'ndan esinlenerek hazırlanmış 3 haftalık bir süreçti. Fakat 1 hafta uygulayabildim. Uyguladığım etkinlik Farklı Ama Aynı kitabını okuyup, tartışıp, içselleştirip Zaman Boyunca Davranış Grafiği oluşturmaktı. Ben ESD'yi ilk defa deneyimlediğim için etkinlik sırasında ZBD grafiğinin çizgilerini çizmeyi unuttum. Çocuklar için de çok farklı bir deneyim oldu. Daha önce hiç böyle kitap okumamışlardı. Benim rolüm kitabı okumak ve soru sormaktı. Çocuklar tartışma, düşünme ve karar verme sürecinde aktif rol aldılar.

Uygulamanın kazanımları:

Kazanım ve Göstergeler:

- Bilişsel Gelişim:
  - Kazanım 18. Zamanla ilgili kavramları açıklar. (Göstergeleri: Olayları oluş zamanına göre sıralar.)
  - Kazanım 20. Nesne/sembollerle grafik hazırlar. (Göstergeleri: Nesnelere kullanarak grafik oluşturur. Grafiği inceleyerek sonuçları açıklar.)

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

- Dil Gelişimi:
  - Kazanım 8. Dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder. (Göstergeleri: Dinledikleri/izledikleri ile ilgili sorulara cevap verir. Dinlediklerini/izlediklerini grafik oluşturma yoluyla sergiler.) (Not: İtalik yazılan göstergeler öğretmen tarafından eklenmiştir.)
  - Kazanım 10. Görsel materyalleri okur. (Göstergeleri: Görsel materyalleri inceler. Görsel materyalleri açıklar. Görsel materyallerle ilgili sorulara cevap verir.)
- Sosyal ve Duygusal Gelişim:
  - Kazanım 8. Farklılıklara saygı gösterir. (Göstergeleri: Bireylerin farklı özellikleri olduğunu söyler.) (Not: İtalik yazılan göstergeler öğretmen tarafından eklenmiştir.)

Uygulama öncesi hedeflediğim kazanımlara ulaştığımı düşünüyorum. Projeye devam edebilseydim aynı kazanımları pekiştirebilirdim.

Özel Gereksinimli Bireyler Günü gözlemlediğim kadarıyla çocuklar tarafından içselleştirilmeden geçiriliyor. Konuyla ilgili bilgi almak istediğim ana sınıfı öğretmenleri de özel gereksinimler hakkında yetkin olmadıklarını düşündükleri için bir boyama, el baskısı ya da öğretmen tarafından hazırlanan bir poster ile geçirildiğini söylediler. Ben de özel gereksinim kavramını çocukların daha iyi kavraması, empati kurmaları ve farklı bakış açılarının farkına varmalarını istediğim için bu etkinliği uyguladım. Kullandığım kitap, pek çok kitapçıda bulunabilecek bir kitap olmasına rağmen sadece okunup geçilmemesi gereken bir kitap.

Uygulama geliştirilebilir ve değiştirilebilir. Tek bir etkinlikle sınırlı kalmayıp animasyon ve başka kitaplar da kullanılarak bir proje haline dönüştürülebilir.

Sunum Adı: Korkusuz Pia'nın Orman Kitabı

Saat: 14:10

Sınıf: 04

Sunanlar:

Mehmet Can KORKUT,
Bengisu ATAY

Kurum:

Narlıdere Özel TAKEV İlkokulu İlkokul

Kademe:

Kapsam: Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Nedensel Döngü Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Farklı Bakış Açıları, Zihinsel Modeller, Bağlantılar

Özet:

Uygulama alanında çalışılan kitap, sessiz kitap kapsamına giren yazısız bir kitaptır. Sessiz

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

kitap ile görseli yorumlamak , hayal gücünü ve ifade becerisini geliştirmek hedeflenerek çalışılmıştır.

İlkokul 1. Sınıf öğrencilerine yönelik olarak yapılan çalışmada öğrencilerin öncelikle kitabı tanımlarına ve incelemelerine olanak sağlanarak gerçekleştirilmiştir.

Öğrenciler görsel okumalarını tamamladıktan sonra kitabı "Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok Akış Diyagramı, Nedensel Döngü Diyagramı, Çıkarım Merdiveni" araçları ile incelemişlerdir.

Sunum Adı: Nokta

Saat: 14:10

Sınıf: 05

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Begüm SELÇUK GEDİKLİ

Özel Çakabey Okulları

İlkokul

Kapsam: Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Zaman Boyunca Değişim, Sistemin Yapısı, Farklı Bakış Açıları

Özet:

Okulumuzda uygulanan Gündümlü Kitaplar için ESD'den yararlanarak öğrenmenin kalıcılığını sağlamak istedik. 2. Sınıflar bazında kitabı okuyan tüm öğrencilerde uygulandı. Özel gereksinime ihtiyaç duyan öğrencilerimiz olmakla birlikte tamamında başarıyla tamamlandı. Koordinasyon toplantısında tüm zümre öğretmenlerine sunuldu. Basamakları tek tek değerlendirildi. Değişkenin sınıf bazında değişme ihtimalleri üzerinde duruldu. Kitapçık halinde hazırlanarak öğrencilerin kolay anlaması ve uygulaması sağlandı. Öğrencilerin yönlendirmesi ile ders devam ettirildi. Uygulama amacımız hedefine ulaştı. Tüm öğrenciler kitap hakkında derin anlamı keşfetmiş oldular. Çıkarım merdivenini yaparken başkasının gözünden değerlendirmeyi, Zaman Boyunca Davranış Grafiği'ni hazırlarken oluş sırasını ve grafik okumayı, Stok Akış Diyagramı'nı hazırlarken kendi yaşamlarından örneklendirmeleriyle öğrenmeyi kalıcı hale getirdiler. Çıkarımlarını gerçek hayat ile bağdaştırdılar. Uygulamamızı yaygınlaştırmak için bir sonraki çalışmamızda tamamını öğrencilerimizin yönetmesi için kararlar alındı. Özdeğerlendirme uygulamasında öğrencilerin çalışmadan zevk aldıkları ve konuyu pekiştirdikleri gözlemlendi.

Sunum Adı: Matematiği Sevdirmeye ve Problem Çözümleri

Saat: 14:10

Sınıf: 06

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Benay ÇEÇEN, Yaprak Yılmaz

Çağdaş Yaşamı Destekleme

İlkokul

GERÇEK

Derneği

Kapsam: Matematik

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Nedensel Döngü Diyagramı,

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

Çıkarım Merdiveni, Buzdağı Görseli

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Karşılıklı Bağımlılıklar

Özet:

Matematiğin ilkokul öğrencilerine sevdirmesi, problem çözümlerinde ESD araçları ile daha anlaşılır ve eğlenceli hale getirilip somut ve kalıcı bir öğrenme oluşturularak öğrenci başarısının artırılması hedeflenmiştir. Bu doğrultuda toplama, çıkarma ve çarpma işlemleri ile çeşitli problemler çözülmüştür.

Sunum Adı: Bir Fikrin Serüveni

Saat: 14:10

Sınıf: 07

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Seda YARALI

Çağdaş Yaşamı Destekleme
Derneği

Ortaokul

Kapsam: Felsefe, Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler, Şehrimiz, Teknoloji ve Tasarım

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Zaman Boyunca Değişim, Sistemin Yapısı, Farklı Bakış Açıları, Varsayımlar, Kapsamlı Düşünme, Birikmeler

Özet:

Kobi Yamada 'nın yazdığı "Bir Fikirle Ne Yaparsın?" isimli kitabından yola çıkılarak ESD araçları ile bu çalışmada çocuklarda kendi fikirlerini sahiplenme farkındalığı oluşturmaları amaçlanmıştır.

"Fikirler ne olur? Neye dönüşür? Etrafta gördüğümüz her şey bir zamanlar sadece bir fikirdi". Örneklendirilerek kendi fikirleriyle ne yapabilecekleri konusunda sorgulama sağlandı.

15 kişilik gruplarla 10 - 12 yaş aralığı hedeflendi.

Uygulama sırasında öğrenci merkezli, eleştirel düşünceye açık bir öğrenme ortamında soru-cevap tekniği ile öyküyü dramatize etme kullanılarak Sistem Düşüncesi Derneği'nden de destek alınarak konu işlenmiştir.

Bu uygulama sonucunda çocukların kendi fikirlerini sahiplenme düzeyi artmış, fikirden fikir üretebileceklerini anlama ve uygulama ile farkındalık becerileri gelişmiştir.

Toplumdaki her bireyin girişimci düşünce yapısını küçük yaşlarda edindiği, toplumsal sorunlara duyarlı, kendi fikirlerine sahip çıkan ve fikirlerini geliştirebilen, özgüven sahibi, bilimsel gözlemler yapan, araştıran, sorgulayan, sistem düşünürü kişiler olmalarını diliyoruz.

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

Sunum Adı: Yayazula

Saat: 14:10

Sınıf: 08

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Büşra AYTİŞ

İzmir Özel Türk Koleji

İlkokul

Kapsam: Hayat Bilgisi, Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Sistemin Yapısı, Farklı Bakış Açıları, Varsayımlar, Kapsamlı Düşünme, Zihinsel Modeller

Özet:

Yayazula kitabına yönelik ESD çalışması 1. Sınıf öğrencileriyle çalışarak yapılacaktır. Uygulamaya başlamadan önce kitap öğrencilere okunarak hayal güçlerini kullanmaları sağlanacak, Yayazula'yı dinledikleri üzerinden resmedeceklerdir. Sonra ESD çalışmalarına başlanarak olay örgüsü çıkardıktan sonra sırasıyla zaman boyunca davranış grafiği, stok-akış grafiği ve çıkarım merdiveni yapılacaktır

Sunum Adı: Aynı Dili Konuşmak

Saat: 14:10

Sınıf: 09

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Hamide TIPIRTIN, Lütfiye
KOÇOĞLU

Denizli PEV Okulları

İlkokul

Kapsam: Hayat Bilgisi, Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Nedensel Döngü Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Zaman Boyunca Değişim, Farklı Bakış Açıları, Varsayımlar, Giderek Yaklaşma

Özet:

Şiddetsiz iletişim uygulamaları

Sınıflarımızda karşılaşılan problemlerde öğrencilerimizin diline, tavrına yerleşen şiddetin yerine anlaşma, yardımlaşma ile kendilerini ifade etme ve başkalarını anlama becerilerini geliştirmeyi amaç edindik. 1. Sınıf öğrencilerinin eğitim süreçlerinin ilk zamanlarından başlayarak uygun davranışlar ile çözüm becerilerini geliştirip problemleri bu şekilde çözmeyi davranış haline getirebilecekleri şiddetsiz iletişim yolculuğumuza başladık.

Yolculuğumuz, her güne içerisinde açık uçlu ve çıkarımlarda bulunulabilecek soruların yer aldığı etkinlikler ile devam etti. Etkinliklerimizin sonrasında ise araçlarımızı uyguladık. Öğrencilerimizin uygulanan araçları yorumlamaları ile çalışmada yürütücü olarak görev almaları sağlandı.

Sürece ilişkin tüm veriler, öğrencilerin bireysel değerlendirme yapmalarına olanak sağlanarak değerlendirildi.

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

Sunum Adı: Dünya Mirası

Saat: 14:10

Sunanlar:

Elif TOPALOĞLU, Derya
CENGİZ

Kapsam: Sosyal Bilgiler

Araçlar:

Alışkanlıklar:

Özet:

Sınıf: 10

Kurum:

Narlıdere Özel TAKEV İlkokulu Ortaokul
ve Ortaokulu

Kademe:

Sunum Adı: Okuma Günlüğüm

Saat: 14:10

Sunanlar:

Duygu ÇETMİLİ

Kapsam: Türkçe

Araçlar:

Alışkanlıklar:

Özet:

Sınıf: 11

Kurum:

Narlıdere Özel TAKEV İlkokulu Ortaokul

Kademe:

Her bir sayfada günde kaç sayfa kitap okuduğunun bilgisi ve okumadıysa sebebinin yer aldığı bölümlerden oluşan "Okuma Günlüğü" adlı kitapçığımızı 5.sınıflarımızla on beş gün boyunca doldurduk. Sayfaların altında öğrenci ve veli imzasına yer verdik. Böylece veli ile de işbirliği içinde olmayı hedefledik.

Günlüklerini tamamlayan öğrenciler hem sınıfın okuduğu sayfa sayısını hem de kendi okudukları sayfa sayılarının zaman boyunca davranış grafiğini oluşturdular. Grafiği etkileyen yani kitap okuma süresini azaltan ve artıran sebeplerin yer aldığı stok akış diyagramını oluşturduk. Diyagrama destek olması amacıyla " Teknolojinin Okuma Alışkanlığı Üzerindeki Etkisi" adlı makaleyi öğrencilerimizle birlikte okuduk. Bu makaleden yola çıkarak öğrencilerin kitap okumaya ayırdıkları süreyi azaltan ve artıran nedenleri belirterek nedensel döngü diyagramı oluşturduk.

Son olarak öğrencilerimizden üç basamaklı çıkarım merdiveni oluşturmalarını istedik. Bütünü gören öğrenciler kitap okumaya ayırdıkları zamanı artıran ve azaltan sebepleri ve bunları nasıl yönetebileceklerini keşfettiler.

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

Sunum Adı: Edebi Metinlerin Sistem Düşüncesi ile İncelenmesi

Saat: 14:10

Sınıf: 12

Sunanlar:

Reyhan ÖZMEN, Merve
KAMUK, Nurşen TAY

Kurum:

İzmir Özel Türk Koleji

Kademe:

Lise

Kapsam: Türk Dili ve Edebiyatı

Araçlar: Stok-Akış Diyagramı, Nedensel Döngü Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Farklı Bakış Açıları, Kapsamlı Düşünme

Özet:

Öğrencilerimizin, klasik bir edebiyat dersiyle sorgulama becerisine ulaşamayacağını görüp çevresiyle daha uyumlu yaşayabilmesi adına farklı yöntemler deneyimleyip derslerimizi zevkli hale dönüştürmeyi hedefledik.

İnsanların aktif katılım gösterdiği, öğrenirken ürettiği bir ortamda topluma daha yararlı olacağı tartışılmaz.

Sistem düşüncesiyle işlenen edebiyat derslerimizde de öğrencilerimizin;

1. Var olan bir metni sistem araçlarıyla inceleme
2. Sistem araçlarını kullanarak bir metin oluşturma

çalışmalarında kullanılan açık uçlu sorularla çıkarım yapabilme ve farklı düşünebilme becerilerini geliştirmek bizlerin en önemli amacı oldu.

Sistem düşüncesi araçlarıyla çalışan öğrenciler, uluslararası sınavlarda da sorulan görsel okuma, grafik okuma ya da grafik oluşturma gibi becerilerin edebiyat derslerinde de olabileceğini, fen ve matematik okuryazarlığının bu şekilde daha kolay artırabileceğini gözlemlemiş oldu.

Öğrencilerimiz bu şekilde bir metin incelemesi yaptıktan sonra karşlarına çıkan diğer metinlerde de aynı uygulamayı yapmayı bireysel olarak denedi. Bu deneyimlerinin sonucunda, metin çözümlemede bu yöntemin çok işlerine yaradıklarını belirttiler. Ayrıca metin oluşturmada da öykünün çatısını bu şekilde kurduklarında bütünden kopmadıklarını belirttiler.

Sunum Adı: Su Kirliliğine Çözüm Arıyoruz

Saat: 14:50

Sınıf: 01

Sunanlar:

Nur ERSOY

Kurum:

MEV Koleji Özel Güzelbahçe

Kademe:

Okul öncesi

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

İlkokulu

Kapsam: Görsel Sanatlar, Hayat Bilgisi, Matematik, Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Karşılıklı Bağımlılıklar, Zihinsel Modeller

Özet:

Okul öncesi sınıflarında, denizlerdeki kirliliğin artması sonucunda neler olabileceği ile ilgili bilinçlendirmek ve bu konu hakkında farkındalık yaratmak adına etkinlikleri kısa bir animasyon üzerinden Eğitimde Sistem Düşüncesi araçlarını kullanarak denizlerdeki kirliliğe hep birlikte çözüm aradık.

Sunum Adı: Dinozor Oyunu

Saat: 14:50

Sınıf: 02

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Gizem GESOĞLU, Havva
KONUĞ, Gülsen TÜRK

SESEV Anaokulu

Okul öncesi

Kapsam: Oyun ve Fiziki Etkinlikler

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Zaman Boyunca Değişim

Özet:

Sunum Adı: Dünya İklimi Oyunu - İlkokul Uyarlaması

Saat: 14:50

Sınıf: 03

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Lütfiye KOÇOĞLU, Kenan UZ, Denizli PEV Okulları
Murat ÖKTİ

İlkokul

Kapsam: Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Sistemin Yapısı, Karşılıklı Bağımlılıklar, Farklı Bakış Açıları, Kapsamlı Düşünme, Kaldıraç, Kısa ve Uzun Erimli Sonuçlar, Birikmeler, Gecikmeler, Giderek Yaklaşma, Bağlantılar

Özet:

Sunum Adı: ESD ile Kitap İnceleme (Havva ile Kaplumbağa)

Saat: 14:50

Sınıf: 04

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

Necmi AKPINAR, İkbal Yelda Narlıdere Özel TAKEV İlkokulu İlkokul
DEVLEN

Kapsam: Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Nedensel Döngü Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Farklı Bakış Açıları, Zihinsel Modeller, Bağlantılar

Özet:

"Havva ile Kaplumbağa" kitabında Elif'in, bakıcısı Havva ve doğal yaşamın korunması ile ilgili projelerde çalışan anne ve babasıyla yaşadığı maceralar anlatılmaktadır. Bu kitapla, görselleri yorumlayarak, hayal güçlerini kullanıp, neden sonuç ilişkileri ile anlama ve anlatım gücünü geliştirmesi hedeflenmiştir.

Uygulama alanında 2.sınıf öğrencileri ile çalışılmıştır. Yapılan çalışmada öncelikle öğrencilerin kitabı tanımalarına ve incelemelerine olanak sağlanmıştır. Disiplinler arası ilişkilerle tematik çalışma yapılmıştır. Öğrenciler okuma, anlama ve anlatım çalışmalarını tamamladıktan sonra ESD çalışmaları yapılmıştır. Bu bağlamda kitap "Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok Akış Diyagramı, Çıkarım Merdiveni ve Nedensel Döngü Diyagramı" araçları ile incelenmiştir.

Sunum Adı: Milli Mücadele

Saat: 14:50

Sınıf: 05

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

İsmail ERYAŞAR

Ekin koleji

İlkokul

Kapsam: Sosyal Bilgiler

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Nedensel Döngü Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Sistemin Yapısı, Karşılıklı Bağımlılıklar, Farklı Bakış Açıları, Kapsamlı Düşünme, Birikmeler, Bağlantılar

Özet:

Sunum Adı: Lunapark - Türkçe

Saat: 14:50

Sınıf: 06

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Zeynep TÜRKMEN, Fatma

Narlıdere Özel TAKEV İlkokul İlkokul

BÜYÜKHATİPOĞLU, Tuğba

ACABAY, Tuğba ÇAKMAK,

Ayça EMSAN

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

Kapsam: Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Nedensel Döngü Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Sistemin Yapısı, Varsayımlar, Kapsamlı Düşünme, Zihinsel Modeller

Özet:

Türkçe dersinde zümremizin yazdığı Lunapark isimli metin olarak belirledik. Bu metni ESD aracı olarak kullanmaya karar verdik. Sınıf seviyemiz 3.sınıf çalışmayı yapmamızın nedeni çocukların yaratıcılıklarını, düşünme becerilerini geliştirmek. Bütünü görmelerini sağlamak. Çocukların analiz ve sentez yapmalarını sağlamak.

Metnimizi sınıfça okuduk. ESD araçlarından Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok Akış Diyagramı, Çıkarım Merdiveni, Nedensel Döngü gibi sistem araçlarını kullanarak kitapçık oluşturduk. Her öğrenci birebir araçları kullanarak kitapçığını işleyerek tamamladı.Yapılan çalışmalar sınıf panosunda sergilendi. Bu çalışma sonucunda öğrencilerimizde farklı düşünme becerilerinin geliştiğini gözlemledik. Türkçe dersinde bir metni işlerken görünen olayların dışında da olaya etki eden farklı döngülerinde olduğunu fark ettirdik.

Bu çalışmaları yaparken ilk ESD deneyimimizi edindik.

Ayrıca ESD üyesi arkadaşlarımızdan destek aldık, almaya da devam ediyoruz.

Sunum Adı: Çocuklar ve Tavşanlar Yeşil Sever

Saat: 14:50

Sınıf: 07

Sunanlar:

Sinem ÖZTÜRK

Kurum:

İzmir Özel Türk Koleji

Kademe:

İlkokul

Kapsam: Fen Bilimleri, Hayat Bilgisi, Matematik, Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Sistemin Yapısı, Farklı Bakış Açıları, Varsayımlar, Kapsamlı Düşünme, Giderek Yaklaşma, Bağlantılar

Özet:

Bazen küçücük bir iyilik tüm dünyamızı güzelleştirir.

Tüm dünyamızın renklendiği yeşil bir yolcuğa hazır mısınız?

Sunum Adı: Hijyen Savaşları

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

Saat: 14:50

Sınıf: 08

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Fatma ÇINAR

TED Atakent Koleji

İlkokul

Kapsam: Fen Bilimleri, Matematik, Sosyal Bilgiler, Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Nedensel Döngü Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Zaman Boyunca Değişim, Karşılıklı Bağımlılıklar, Varsayımlar

Özet:

Öğrencilerin okul içindeki yaşam alanlarındaki davranış biçimlerine dikkat çekmek, içsel farkındalıklarını arttırmak amacıyla planlanmış bir çalışmadır. Bir süreç etkinliğidir. Proje bilgilendirme toplantılarının ardından öğrencilerin gözlem formları doldururken hijyen alanlarında yaptıkları gözlemler ile başladı. Okulda idareci, öğretmen ve görevli personel ile yaptıkları röportajlar ve okulun farklı düzeylerinde uyguladıkları anket çalışmaları ile devam ettiği bir etkinliktir. Elde edilen verilerin Sistem düşüncesi araçları ile değerlendirmesi yapıldığı çalışma sürecinde ve sonunda gözlem formlarının uygulanmasına devam edilmiştir.

Sunum Adı: Arkadaşım Ödev

Saat: 14:50

Sınıf: 09

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Büşra ALBAYRAK, Asuman

Boğaziçi Eğitim Kurumları

Ortaokul

ARICAN ATAY

Kapsam:

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Kapsamlı Düşünme

Özet:

Sınıf danışman öğretmenleri olarak eğitimde sistem düşüncesi yaklaşımıyla, ödev alışkanlığı olan ve olmayan öğrencilerin, başarı grafiğindeki değişkenleri çıkartılarak, ödev yapmanın önemi vurgulanmıştır. Öğrencilerin bireysel sonuçları deneme sınavları ile ölçülmüştür. Öğrenciler kendi sonuçlarını görerek yorumlaması ve kendi grafiğini görmesi sağlanmıştır.

Öğrencilerin aktif katılımı ile kendi başarı ve başarısızlığının, hem kendisine hem de sınıf başarısına nasıl etkilediğini görmeleri sağlanmıştır. Uyarıya gerek kalmadan ödev sorumluluklarını yerine getirerek süreç içerisinde davranışa dönüştürmek hedeflenmiştir.

Sunum Adı: Buzdağından Öykü Dağına

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlidere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

Saat: 14:50

Sınıf: 10

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Nilay YILMAZ

Ortaokul

Kapsam: Türk Dili ve Edebiyatı, Türkçe

Araçlar: Stok-Akış Diyagramı, Nedensel Döngü Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar:

Özet:

ESD'nin öykü yazma tekniği olarak kullanımı üzerine bir deneme yapmak istedim. Var olan bir öyküyü ESD ile çözümlenmek yerine, ESD araçlarını, öykü yazma, öykünün kurgusunu yapılandırma, döngüler ve çıkarımlar üzerinden hareket ederek öykünün temelini sağlama araçları olarak kullandım. ESD'nin buzdağı, öykünün yapısını anlatmak için kullandığımız öykü dağı ile buluştum.

Kanser hastası olan, hastaneden yeni çıkmış ya da tedavisi hastane dışında (evden) hala devam etmekte olan çocuklarla yaratıcı yazma çalışmaları yapıyoruz. Hastane öykülerini kitaplaştırmayı planladığımız bir proje kapsamında ESD'yi yazma sürecinde denemek istedim. Stok akış diyagramı ve çıkarım merdiveni, çocukların hastanede yaşadıkları duygu değişimlerini çok net olarak ortaya koyması açısından öykülerini kurgulama sürecinde çok etkili oldu. Bu araçlar sadece öykü yazma tekniği ya da araçları değil, çocukların zaman boyunca değişen duygularını ve travmalarını ifade etme ve hikayelerini görünür kılarak yaşadıklarından özgürleşme araçları da oldular. Çalışmalarımıza bir psikolojik danışmanın da destek vermesi bu araçları kullanma anlarımızı daha da zenginleştirdi. Çalışmayı 10-15 yaş aralığındaki 13 çocukla (7 kız, 6 erkek) gerçekleştirdik. Altınbaş Üniversitesi Onkoloji servisi doktorlarının ve İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün organizasyon desteği, ICC children rights kurumlarının finans desteği ile hastane hikayelerini yazma çalışmalarımız hala devam ediyor. ESD'yi kullanarak yazdıkları hikayeler Altınbaş Üniv tarafından yayımlanacak.

Bu uygulamanın sınıf öğretmenlerine, Türkçe ve Edebiyat öğretmenlerine rehber olacağını, onlara yazma derslerinde yeni bir öykü kurgulama ve yazma yöntemi sunacağını düşünüyorum. Ayrıca ESD'yi var olan bir metinden (tüm dengelim) yola çıkmak için değil de, yeni bir metin oluşturmak (tümevarım) için kullandığımız farklı bir uygulama modeline de taşıyacağını düşünüyorum.

Sunum Adı: Cisim ile Yüzey Arasındaki Sürtünme Kuvvetinin Hıza Etkisi

Saat: 14:50

Sınıf: 11

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Mebrure BURSA, Meral

Narlidere Özel TAKEV

Ortaokul

KOYUNCU, Sinem YAKARIŞIK Ortaokulu

Kapsam: Fen Bilimleri, Fizik

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Nedensel Döngü Diyagramı

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

Alışkanlıklar: Zaman Boyunca Değişim, Sistemin Yapısı, Karşılıklı Bağımlılıklar
Özet:

Bu uygulamayı 5.sınıflarda sürtünme kuvvetinin zor anlaşılır bir konu olması nedeniyle seçtik.

Projemizi gerçekleştirirken öğrencilerimiz sistem düşüncesi araçlarını kullanarak sürtünme kuvvetinin cisim üzerindeki hızına etkisini gözlemledi. Uygulamayı gerçekleştirirken beyin fırtınası, buluş yoluyla öğrenme, probleme dayalı öğrenme, proje tabanlı öğrenme yöntemleri uygulanmıştır.

Uygulamamızı gerçekleştirirken öncelikle sürtünme kuvvetinin hızı etkisini inceleyebileceğimiz bir senaryo problem örneği yazdık. Sonrasında ESD araçlarını da kullanarak öğrencilerimize problemdeki sürtünme kuvvetinin hızı etkisini buldurmaya çalıştık. Bunu yaparken grup çalışması uyguladık.

Sunum Adı: 10. Sınıflarda Küresel Karbon Döngüsü Konusunun Sistem Öğrenme Yaklaşımı ile Geliştirilmesi

Saat: 14:50

Sınıf: 12

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Ezgi ATMACA

Boğaziçi Üniversitesi

Lise

Kapsam: Biyoloji

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Karşılıklı Bağımlılıklar, Farklı Bakış Açıları, Zihinsel Modeller, Birikmeler

Özet:

Bu çalışma Boğaziçi üniversitesi çevre bilimleri enstitüsünde yapılan bir yüksek lisans tez çalışmasıdır.

10. Sınıflarda biyoloji dersinde global karbon döngüsü konusunun sistem yaklaşımıyla öğretimi gerçekleştirilerek atmosferdeki karbondioksit gazı miktarının azaltma politikalarında karşılaşılan kavram yanlışlarının azaltılmasını amaçlamıştır.

Bir vaka çalışması şeklinde tasarlanmış ön test ve son test verileri karşılaştırılarak örneklem üzerinde anlamlı sonuçlar elde edilmiştir.

Çalışmadan elde edilen veriler öğretime ve öğrenmeye yön verme amacı güdmektedir. Bu öğretime kadar işlenen bir çok çevre konulu derslerin sonucunda (örneğin, küresel ısınma, sera gazları, karbon-azot vb. döngüler) zihinsel modellerindeki hatalar kısa ve etkili olan sistem yaklaşımındaki stok-akış bağlantıları üzerinden oldukça anlamlı sonuçlar gösteren

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

zihinsel modellere geçmiştir.

Yapılan ön ve son test analiz sonuçlarında etki alanının anlamlı çıktığı belirlenmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda yapılan çalışma eğitimde sistem dinamiği yaklaşımını desteklemektedir.

Sunum Adı: Okul Öncesinde Oyun ve Etkinlikler ile ESD Araçlarının Kullanımı

Saat: 15:30

Sınıf: 01

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Gülnaz ÇAĞLAYAN

MEV Koleji Özel Güzelbahçe
İlkokulu

Okul öncesi

Kapsam: Matematik, Oyun ve Fiziki Etkinlikler, Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Nedensel Döngü Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Karşılıklı Bağımlılıklar, Zihinsel Modeller

Özet:

Sunumda Eğitimde Sistem Düşüncesi araçlarının okul öncesi dönem öğrencileri için oyun ve etkinliklerle somutlaştırılmış halleri sunulacaktır. Bu anlamda "Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok/Akış Diyagramı, Nedensel Döngü, Çıkarım Merdiveni" araçlarına yönelik etkinliklerin uygulamaları, uygulama sırasında yaşanan olumlu ve olumsuz deneyimler aktarılacaktır.

Sunum Adı: Bulaşma

Saat: 15:30

Sınıf: 02

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Emsal YALÇIN

Ekin Koleji

Okul öncesi

Kapsam: Oyun ve Fiziki Etkinlikler, Sağlık

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı

Alışkanlıklar: Zaman Boyunca Değişim, Birikmeler, Bağlantılar

Özet:

Ekin Koleji anasınıfında bir sabah çember zamanında okunan bir kitapla birlikte hastalıklar ve bulaşma yolları çocukların ilgisini çekti. Bu ilgi sağlık temalı başka kitapları sınıfa taşıdı.

Bu okuma serüveninin ardından bulaşıcı hastalıkların nasıl yayıldığını anlamak için birer bilim insanı titizliğiyle çalışmaya başladılar. Zaman boyunca davranış grafikleri çizerek virüslerin yayılma hızını belirlediler. Stok akış diyagramlarıyla grafikteki değişimlerin altında yatan nedenleri araştırdılar. Yaptıkları çıkarımları deneylerle desteklediler. Tüm verileri çıkarım

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

merdiveni üzerinde yorumlayarak hastalıklardan nasıl korunabileceklerine karar verdiler.

Sunum Adı: Bir Stop Motion Hikayesi
Saat: 15:30 **Sınıf:** 03
Sunanlar: Şebnem DEMİR **Kurum:** BBOM Renkli Orman İlkokulu **Kademe:** ilkokul
Kapsam: Hayat Bilgisi, Matematik, Türkçe
Araçlar:
Alışkanlıklar:
Özet:

Sunum Adı: Yüz Elbisenin Sırrı - Türkçe Matematik
Saat: 15:30 **Sınıf:** 04
Sunanlar: Necla KAYADİBİ, Nilüfer ERKAN **Kurum:** Narlıdere Özel TAKEV İlkokul **Kademe:** ilkokul
Kapsam: Matematik, Türkçe
Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, İlişki Çemberi, Nedensel Döngü Diyagramı, Çıkarım Merdiveni
Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Sistemin Yapısı, Karşılıklı Bağımlılıklar, Varsayımlar, Kapsamlı Düşünme, Zihinsel Modeller, Birikmeler, Gecikmeler
Özet:

Türkçe dersinde Yüz Elbise'nin Sırrı Kitabı'nı proje kitabı olarak seçtik. Sınıf seviyemiz 4.sınıf. Kitabımızı ESD araçları ile incelememizin nedeni, çocukların yaratıcılıklarını, düşünme becerilerini geliştirmek, bütünü görmelerini sağlamak, çocukların analiz ve sentez yapmalarını sağlamak, sistem araçları ile buz dağının görünen ve görünmeyen bölümlerine ulaşmaktı.

Kitabımızı sınıfça okuduk. ESD araçlarından Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok Akış Diagramı, Çıkarım Merdiveni, Nedensel Döngü gibi sistem araçlarını kullanarak kitapçık oluşturduk. Her öğrenci birebir araçları kullanarak kitapçığını işleyerek tamamladı. Yapılan çalışmalar sınıf panosunda sergilendi.

Matematik dersinde ise Türkçe ile tematik çalışma yapıldı. Yüz Elbise'nin Sırrı kitabının içeriği ile ilgili problemleri çocuklarla birlikte oluşturup ESD araçları ile problemleri çözdük. Çocukların zihinsel becerilerini, düşünme becerilerini, yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik çalıştırmalarla matematik dersine ilgi ve sevgileri dahada arttı.

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

Çalışmaların bütününe görmeleri ile algıları daha iyi sonuç verdi.

Bu çalışmalarını yaparken ESD deneyimlerimizi daha da geliştirdik. Deneyimlerimizi zümrelerle paylaşarak okulun tamamında ESD çalışmalarının uygulanmasında grubumla birlikte öncülük ettik.

Ayrıca ESD üyesi arkadaşlarımızdan sürekli destek aldık, almaya da devam ediyoruz

Sunum Adı: Milli Mücadele Dönemi

Saat: 15:30

Sınıf: 05

Sunanlar:

Sevinç YILMAZ

Kurum:

Özel Çakabey Okulları

Kademe:

İlkokul

Kapsam: Sosyal Bilgiler

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Nedensel Döngü Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Sistemin Yapısı, Farklı Bakış Açıları, Zihinsel Modeller, Bağlantılar

Özet:

Milli Mücadele Dönemini ezberden uzak bir bakış açısıyla ele alan, o dönemde yaşanan olayları sıralayarak artan ve azalan faktörleri belirleyen, yaşayan kahramanların zihinsel modelleri üzerinde duran, anlaşılır ve keyifli bir ürün ortaya koyan çalışmadır.

Sunum Adı: Vanessa'nın Yanındayım

Saat: 15:30

Sınıf: 06

Sunanlar:

Sevtap KARADAYI

Kurum:

Özel İde Okulları

Kademe:

İlkokul

Kapsam: Hayat Bilgisi, Oyun ve Fiziki Etkinlikler, Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Çıkarım Merdiveni, Buzdağı Görseli

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Farklı Bakış Açıları, Zihinsel Modeller, Kaldıraç

Özet:

Uygulama alanında çalışılan sessiz kitap kapsamına giren bir yazısız kitaptır. Sessiz kitapların görsel anlatımdaki zenginliği ve ifade gücü temel alınarak çalışılmıştır.

İlkokul 2. Sınıf öğrencilerine yönelik olarak yapılan çalışmada öğrencilerin öncelikle kitabı

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

tanımlarına ve incelemelerine olanak vererek gerçekleştirilmiştir.

Sınıfa bu yıl katılan öğrencilerle duygudurum benzeşimi yaşanıp yaşanmadığı üzerinde tartışmalarla çalışma yönlendirilerek günlük hayattan yaşantılardan örneklerle kavramlar üzerinden çalışma yapılmıştır.

Sunum Adı: Kompost

Saat: 15:30

Sınıf: 07

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Özgün KURT

Işıkkent Eğitim Kampüsü

İlkokul

Kapsam: Hayat Bilgisi

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Sistemin Yapısı, Farklı Bakış Açıları, Birikmeler

Özet:

Sunum Adı: ESD Araçlarıyla 4.sınıf Sosyal Bilgiler dersi Milli Mücadele Kahramanları ve Fen Bilimleri dersi Besinler Konularının İşlenmesi

Saat: 15:30

Sınıf: 08

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Elif ÜNVER, Mine UĞUR

Narlıdere Özel TAKEV İlkokulu İlkokul

Kapsam: Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, İlişki Çemberi, Nedensel Döngü Diyagramı, Çıkarım Merdiveni, Buzdağı Görseli

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Sistemin Yapısı, Karşılıklı Bağımlılıklar, Varsayımlar, Kapsamlı Düşünme, Zihinsel Modeller, Birikmeler, Gecikmeler

Özet:

Bu çalışma, 4. sınıf Sosyal Bilgiler dersinde "Millî Mücadele kahramanlarının hayatlarından hareketle Millî Mücadele'nin önemini kavrar." kazanımı hedeflenerek Sistem Düşüncesi araçlarını kullanarak gerçekleştirilmiştir. Milli mücadele kahramanlarının milli mücadeledeki rolünün önemini ayrıca 1. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı süresince Türk milletinin Atatürk'e güven duygusunu ünitemizin sonunda pekiştirmek amacıyla ESD araçlarıyla işledik.

Ayrıca 4.sınıf Fen Bilimleri dersinde "Sağlıklı bir yaşam için besinlerin tazeliğinin ve doğallığının önemini, araştırma verilerine dayalı olarak tartışma ve insan sağlığı ile dengeli beslenmeyi ilişkilendirir." kazanımları hedeflenerek yaklaşık 8 hafta boyunca yapılan etkinlik dizisidir. Bu amaç doğrultusunda Besinler ünitesini kapsayan bir kitapçık hazırladık. Sistem

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

düşüncesi araçlarını kullanarak şekerin yararları, zararları konusunda ve dengeli beslenme konusunda farkındalık yaratmayı amaçladık.

Sunum Adı: Sistemle Denge Kalalım

Saat: 15:30

Sınıf: 09

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Asuman ARICAN ATAY, Büşra Boğaziçi Eğitim Kurumları
ALBAYRAK

Ortaokul

Kapsam: Beden Eğitimi ve Spor, Fen Bilimleri

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Zaman Boyunca Değişim, Farklı Bakış Açıları, Kapsamlı Düşünme

Özet:

Eğitimde sistem düşüncesi yaklaşımıyla Beden Eğitimi ve Fen Bilimleri dersinde disiplinler arası çalışma ile ESD yöntemini uyguladık. Çocukların aktif katılımı ile bilginin yapılandırılmasına olanak sağlanmıştır.

Bu uygulamayla farklı disiplinleri bir araya getirip çalışmalar yapılabileceği ve ESD yönteminin yeni projelerde kullanılabilir düşüncesi oluşturulmuştur.

Sunum Adı: Türkçe Derslerinde ESD Uygulamaları (Yaratıcı Okuma/ Yazma Çalışmaları)

Saat: 15:30

Sınıf: 10

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Hülya SEL, Vesile TÜZÜN

Özel Yeşeren Okullar

Ortaokul

Kapsam: Felsefe, Türkçe

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, Çıkarım Merdiveni

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Farklı Bakış Açıları, Kapsamlı Düşünme

Özet:

Sunum Adı: Matematik Dersi için ne hissediyorum? Neden? SD yaklaşımı ile bir analiz.

Saat: 15:30

Sınıf: 11

Sunanlar:

Kurum:

Kademe:

Gamze MANALP, Beyza
BARAN, Aslı DİNLER

Narlıdere Özel TAKEV
Ortaokulu

Ortaokul

Kapsam: Matematik

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, İlişki Çemberi, Nedensel Döngü Diyagramı, Çıkarım Merdiveni, Buzdağı Görseli

Alışkanlıklar: Zaman Boyunca Değişim, Sistemin Yapısı, Karşılıklı Bağımlılıklar, Varsayımlar, Kapsamlı Düşünme, Zihinsel Modeller, Birikmeler, Gecikmeler

Özet:

Okul süreci başladığı zamandan itibaren ortalama çoğu öğrencinin matematiğe karşı beslediği duyguların olumlu olmadığını gözlemlememden kaynaklı araştırma yapma ihtiyacı hissettim.

Uygulamayı geliştirmek istememde ki amaç, çocuğun sebeplerinden birine ulaşip duygu ve düşüncelerini mantık çerçevesi etrafında değiştirmek.

Uygulamayı gerçekleştirirken öncelikle öğrencilerden matematiğe karşı hangi duyguyu seçtiklerini çizgi grafiğinde 1. Sınıftan itibaren derecelendirmelerini istedik. Stok-Akış diyagramında ise bu duyguyu arttıran ve azaltan durumları inceledik. Süreci bu şekilde devam ettirdik.

Uygulama kısmı öğretmenin açıklaması ile öğrenci tarafından gerçekleştirildi.

Bu araştırmadaki amaç çocukların farkındalıklarını sağlamak ve çocuklarda oluşan duygu ve düşüncelerini bilerek öğretmen olarak onlara daha fazla yarar sağlamak.

Sunum Adı: Öğretmen Kulübü için Stratejik Planlama

Saat: 15:30

Sınıf: 12

Sunanlar:

Yusuf ÇAĞLAYAN, Uğraş

Kurum:

Zikzak Grup

Kademe:

Genel

DEMİR

Kapsam:

Araçlar: Zaman Boyunca Davranış Grafiği, Stok-Akış Diyagramı, İlişki Çemberi, Nedensel Döngü Diyagramı

Alışkanlıklar: Büyük Resim, Zaman Boyunca Değişim, Sistemin Yapısı, Karşılıklı Bağımlılıklar, Farklı Bakış Açıları, Kapsamlı Düşünme, Kısa ve Uzun Erimli Sonuçlar, Birikmeler, Bağlantılar

Özet:

Öğretmen Kulübü, 2015 yılından bu yana yaşam boyu öğrenme merakı taşıyan eğitimcilerin mesleki ve kişisel deneyimlerini paylaşarak çoğalttıkları bir sivil toplum örgütü olarak çalışmaktadır.

5.yılın sonunda 10 kişilik tasarım ekibinin ortak aklı ile yönetilmeye devam eden Öğretmen

6. Deneyim Paylaşım Sempozyumu 21 Mart 2020, Narlıdere TAKEV Okulları Sempozyum Programı

Kulübü'nün stratejik planlamasını, sistem düşüncesi yaklaşım ve araçları ile yeniden düzenledik."Öğretmen Kulübü Dinamikleri Modeli" ile hedef ve strateji ilişkisinin, modeldeki stoklara uzun erimli, akışlara kısa erimli hedefler verilmesi ve stratejilerin etkenler (converter) üzerinden tanımlanması biçiminde yapılabileceğini ve böylece modelin strateji ile bütünleşmiş olacağını hedefleyerek bir süreç odaklı çalışma gerçekleştirdik.